

**Agjencia Kombëtare e Arsimit, Formimit Profesional dhe Kualifikimeve
Drejtoria e Profesioneve dhe Kualifikimeve Profesionale**

STANDARDI I KUALIFIKIMIT PROFESIONAL

“SHËRBIME MJETESH TRANSPORTI”

Niveli II në KSHK¹, referuar nivelit II të KEK²

M-II-21

Tiranë 2021

---

¹ Korniza Shqiptare e Kualifikimeve

² Korniza evropiane e Kualifikimeve

Emërtimi i kualifikimit	Shërbime mjetesh transporti			Kodi
Kohëzgjatja	1900-2100 orë	Niveli	II në KSHK, referuar nivelit II të KEK,	M-II-21
Qëllimi:	Qëllimi i kualifikimit profesional “Shërbime mjetesh transporti”, Niveli II në KSHK, referuar nivelit II të KEK, është të përgatisë punonjës gjysmë të kualifikuar (ndihmës) për shërbime të mirëmbajtjes, riparimit dhe kolaudimit të mjeteve të transportit si dhe të zhvillojë personalitetin e individëve për të jetuar në përshtatje me botën që i rrethon.			
Kriteret e përgjithshme të pranimit:	<p>Në institucionet e arsimit dhe formimit profesional që ofrojnë kualifikim profesional “Shërbime mjetesh transporti”, Niveli II në KSHK, referuar nivelit II të KEK, kanë të drejtë të regjistrohen të gjithë individët që:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kanë mbaruar arsimin e detyruar 9-vjeçar; - janë në kushte shëndetësore që e lejojnë kryerjen e detyrës për përballimin e kërkesave të këtij niveli të arsimit profesional; <p>Pranohen edhe individë që kanë aftësi të kufizuara, për të cilët ofruesi i kualifikimi krijon kushte dhe përshtat programin në përputhje me paaftësitë që shfaqin</p>			
Mundësitë e kualifikimit të mëtejshëm dhe të punësimit:	<p>Përfundimi me sukses i kualifikimit profesional “Shërbime mjetesh transporti”, Niveli II në KSHK, referuar nivelit II të KEK, e pajis individin me Certifikatën Profesionale dhe Supplementin përkatës të nivelit, të punonjësit gjysmë të kualifikuar (ndihmës) në këtë drejtim, të cilat njihen në territorin e Republikës së Shqipërisë.</p> <p>Ky kualifikim i jep individit mundësinë që t’i drejtohet tregut të punës për punësim në subjekte të shërbimeve të mjeteve të ndryshme të transportit, në pika servisi të mjeteve të ndryshme të transportit, të shitjes së pjesëve të ndërrimit, të mekanikës bujqësore, të shitjes së pjesëve të ndërrimit, si dhe në veprimtari të tjera që veprojnë në këtë drejtim.</p> <p>Me përfundimin e arsimit për drejtimin mësimor “Shërbime mjetesh transporti”, niveli II në KSHK, referuar nivelit II të KEK, individi ka të drejtë të vazhdojë arsimimin në nivelin III në KSHK, referuar nivelit III të KEK, të kualifikimit profesional (njëvjeçar), të këtij drejtimi. Me arsimim të mëtejshëm në nivelin IV të KSHK-së, referuar nivelit IV të KEK, si teknik /menaxher i mesëm, ai/ajo fiton të drejtën e Diplomës së “Maturës Shtetërore Profesionale” me mundësi për vazhdimin e studimeve pas të mesme dhe/ose universitare.</p>			
Data e validimit				
Data e miratimit				
Variantet e mëparshme	M-I-11, M-I-17			

STRUKTURA E KUALIFIKIMIT:

Rezultatet e të nxënit në:

Në përfundim të kualifikimit profesional në drejtimin “Shërbime mjetesh transporti”, niveli II, në KSHK, referuar nivelit II të KEK, individi do të zotërojë njohuritë profesionale të ndara sipas fushave të mëposhtme:

NJOHURI PROFESIONALE

Vizatimi dhe dokumentacioni teknik

- Të përshkruajnë rëndësinë dhe qëllimet e vizatimit teknik;
- Të listojë veglat dhe pajisjet e vizatimit teknik për të kryer ndërtime gjeometrike dhe vizatime të thjeshta;
- Të përshkruajë skica detalesh duke përdorur standardet për paraqitjen;
- Të përshkruajë vizatime të bashkimeve të thjeshta detalesh;
- Të përshkruajë vizatime përmbledhëse të thjeshta dhe detalizimin e tyre;
- Të përshkruajë vizatime pune të vështirësisë mesatare;
- Të përshkruajë vizatime të ndryshme skematike.
- Të interpretojë dokumentacionin teknik të profesionit;
- Të përshkruajë skemat mekanike dhe kinematike të thjeshta të sistemeve të ndryshme të mjeteve të transportit;
- Të përshkruajë skemat hidraulike të thjeshta të sistemeve të ndryshme të mjeteve të transportit;
- Të përshkruajë skemat pneumatike të thjeshta të sistemeve të ndryshme të mjeteve të transportit;
- Të përshkruajë skemat elektrike dhe elektronike të thjeshta të sistemeve të ndryshme të mjeteve të transportit;
- Të përshkruajë skema të ndryshme të thjeshta të paraqitura në aksonometri;
- Të përshkruajë rëndësinë e vizatimeve me kompjuter dhe programet përkatëse.

Bazat e mekanikës dhe materialet për mjetet e transportit

- Të përkufizojë makinat dhe detalet e makinave;
- Të përshkruajë parimin e punës së makinave të thjeshta;
- Të përshkruajë detalet, lidhjet, mekanizmat dhe transmisionet tipike që përdoren në makinat dhe mjetet e transportit;
- Të klasifikojë llojet materialeve të makinave që përdoren në mjetet e transportit;
- Të listojë përdorimet e materialeve të makinave;
- Të përshkruajë vetitë fizike, kimike, mekanike dhe teknologjike të materialeve;
- Të shpjegojë kuptimin e përpunimit të detaleve;
- Të listojë metodat kryesore të përpunimit të detaleve;

- Të përshkruajë veçoritë dhe përdorimet e metodave kryesore të përpunimit të detaleve;
- Të përshkruajë forcat dhe momentet e forcave që veprojnë në mjetet e transportit si dhe ndikimin e tyre në këto mjete;
- Të përshkruajë veçoritë e statikës, kinematikës dhe dinamikës së trupave;
- Të shpjegojë kuptimin e koncepteve “ngarkesë” dhe “sforcim” i materialeve;
- Të analizojë llojet e ndryshme të ngarkesave dhe sforcimeve;
- Të përshkruajë kuptimin e tolerancave teknike;
- Të përshkruajë tolerancat e përmasave dhe të tregojë si shënohen ato;
- Të japë kuptimin e tolerancave të vendosjeve;
- Të përshkruajë llojet e vendosjeve, veçoritë e sistemit “ISO” të tolerancave dhe vendosjeve.

Organizimi, përgatitja e vendit të punës

- Të tregojë se ç’janë shërbimet në mjetet e transportit dhe të argumentojnë rëndësinë e tyre;
- Të klasifikojë llojet e shërbimeve në mjetet e transportit;
- Të përshkruajë ndërtimin dhe funksionimin e një servisi për shërbimet në mjetet e transportit;
- Të shpjegojë përdorimet e veglave, instrumenteve dhe pajisjeve të punës në një servis për shërbimet në mjetet e transportit;
- Të përshkruajë urdhrin e punës (skemën funksionale), librin e instruksioneve dhe librin e shërbimit të automjetit;
- Të përshkruajë organizimin dhe ndarjen e punës në një servis për shërbimet në mjetet e transportit;
- Të përshkruajë veprimet për sigurimin e bazës materialo-teknike për urdhrin e punës;
- Të përshkruajë veprimet për kontrollin paraprak të mjetit transportit në procesin e pranimit servisi për shërbimet në mjetet e transportit;
- Të përshkruajë veprimet për vendosjen e mjetit në vendin e kontrollit për shërbimet;
- Të përshkruajë masat për garantimin e sigurisë në punë dhe mbrojtjes së mjedisit në shërbimet e mjeteve e transportit;
- Të tregojë si përdoret informacioni nga burime të ndryshme;
- Të tregojë si interpretohet dhe si plotësohet dokumentacioni teknik për shërbimet xhenerike në mjetet e transportit;
- Të përshkruajë rregullat e komunikimit dhe etikën në komunikim;

Transporti, sistemet e transportit dhe mjetet e transportit

- Të tregojë kuptimin për “transportin”, “sistemet e transportit” dhe “mjetet e transportit” dhe të tregojnë ndikimet e tyre në shoqëri dhe në mjedis;
- Të klasifikojë sistemet e transportit, mjetet e transportit dhe sistemet e mjeteve të transportit;
- Të tregojë kuptimin e parametrave teknike të mjeteve të transportit (mjete të lehta, të rënda transporti dhe makina bujqësore) dhe faktorët që ndikojnë në to;
- Të tregojë prirjet e zhvillimit të sistemeve dhe mjeteve të transportit në të ardhmen;
- Të listojë mjetet kryesore të mekanikës bujqësore duke përshkruar veçoritë dhe përdorimin e

tyre;

- Të listojë mjetet kryesore të rënda të transportit duke përshkruar veçoritë dhe përdorimin e tyre;

Elektroteknika, elektronika dhe makatronika në mjetet e transportit

- Të përshkruajë përdorimet e elektroteknikës dhe rëndësinë e tyre për mjetet e transportit;
- Të përshkruajë kuptimin e madhësive elektrike dhe simbolikën e tyre;
- Të përshkruajë ndërtimin dhe funksionimin e burimeve të energjisë elektrike në mjetet e transportit;
- Të përshkruajë efektet kryesore të rrymës elektrike;
- Të listojë dallimin midis përcjellësve dhe izolatorëve të rrymës elektrike;
- Të përshkruajë veçoritë dhe përdorimet në mjetet e transportit të elementeve kryesore të skemave elektrike (çelësave, rezistencave, bobinave, kondensatorëve, ndriçuesve dhe sinjalizuesve);
- Të përshkruajë veçoritë dhe përdorimet në mjetet e transportit të elementeve kryesore të skemave elektrike (pajisjeve treguese të parametrave mbrojtëse, komutuese, komanduese dhe rregulluese);
- Të shpjegojë dukuritë e elektromagnetizmit dhe induksionit elektromagnetik;
- Të përshkruajë parimin e punës dhe ndërtimin e pajisjeve elektrike (motorëve, gjeneratorëve e akumulatorëve etj.);
- Të përshkruajë parimin e punës dhe ndërtimin e transformatorëve të ndryshëm;
- Të përshkruajë përdorimet e elektronikës dhe mekatronikës, dhe rëndësinë e tyre për mjetet e transportit;
- Të dallojë elementët elektronikë, simbolikën dhe përdorimet e tyre në mjetet e transportit;
- Të përshkruajë veçoritë dhe përdorimet në mjetet e transportit të qarqeve të integruara;
- Të përshkruajnë, llojet, veçoritë dhe përdorimet në mjetet e transportit të sensorëve, procesorëve dhe vepruesve (aktuatorëve).
- të përshkruajnë llojet, veçoritë dhe përdorimet e sistemeve të komandimit automatik në mjetet e transportit

Ndërtimi i mjeteve të transportit

- Të përshkruajë parametrat strukturor të automjeteve me MDB, Hibride dhe Elektrike;
- Të përshkruajë pjesët kryesore të mjetit të transportit;
- Të përshkruajë sistemet kryesore të mjeteve të transportit;
- Të përshkruajë ndërtimin dhe funksionin e sistemeve kryesore të mjeteve të transportit;
- Të përshkruajë sistemet e sigurisë aktive dhe pasive
- Të përshkruajë shpërndarjen e forcës dhe e peshës së automjetit

Motori i mjeteve të transportit dhe sistemeve që ndihmojnë në funksionimin e tij

- Të përshkruajë parimin e punës, pjesët kryesore, llojet dhe përdorimet e motorëve me djegie

të brendshme (MDB);

- Të përshkruajë qëllimin, ndërtimin dhe funksionimin e mekanizmave dhe sistemeve të MDB të tipeve “benzinë” dhe “naftë”;
- Të përshkruajë lëndët djegëse të MDB dhe karakteristikat e tyre;
- Të tregojë kuptimin e parametrave teknike të MDB dhe faktorët që ndikojnë në to;
- Të përshkruajë ndërtimin, parimin e punës të tipeve të ndryshëm të MDB që përdoren në mjetet e transportit;
- Të përshkruajë qëllimin, llojet, ndërtimin dhe funksionimin e sistemeve të ndezjes në mjetet e transportit;
- Të përshkruajë parimin e punës, pjesët kryesore, llojet e sistemeve të ftohjes së MDB që përdoren në mjetet e transportit;
- Të përshkruajë parimin e punës, pjesët kryesore, llojet e sistemeve të vaisjes së MDB që përdoren në mjetet e transportit;
- Të përshkruajë parimin e punës, pjesët kryesore, llojet e sistemeve të ushqimit me injeksion të benzinës që përdoren në mjetet e transportit;
- Të përshkruajë parimin e punës, pjesët kryesore, llojet e sistemeve të ushqimit me injeksion të naftës që përdoren në mjetet e transportit;
- Të përshkruajë parimin e punës, pjesët kryesore, llojet e sistemeve të shkarkimit të gazrave që përdoren në mjetet e transportit;
- Të përshkruajë qëllimin, ndërtimin dhe funksionimin e burimeve të energjisë elektrike në mjetet e transportit;
- Të përshkruajë qëllimin, ndërtimin dhe funksionimin e sistemeve të lëshimit në mjetet e transportit;
- Të përshkruajë qëllimin, ndërtimin dhe funksionimin e sistemeve ndihmëse, të ndriçimit dhe sinjalizimit në mjetet e transportit;

Sistemi i transmetimit të fuqisë dhe frenimit në mjetet e transportit

- Të klasifikojë sistemet e transmetimit të fuqisë në mjetet e transportit;
- Të përshkruajë ndërtimin dhe funksionimin e elementëve përbërëse të transmetimit të fuqisë;
- Të përshkruajë parametrat teknike të elementëve përbërëse të transmetimit të fuqisë;
- Të klasifikojë sistemet e frenimit;
- Të përshkruajë ndërtimin dhe funksionimin e elementëve përbërëse të sistemit të frenimit;
- Të përshkruajë parametrat teknike të elementëve përbërëse të sistemit të frenimit;

Sistemi i varjes, ecjes dhe drejtimit

- Të klasifikojë sistemet e të varjes;
- Të përshkruajë ndërtimin dhe funksionimin e elementëve përbërëse të sistemit të varjes;
- Të përshkruajë parametrat teknike të elementëve përbërëse të sistemit të varjes;
- Të klasifikojë sistemet e ecjes;
- Të përshkruajë ndërtimin dhe funksionimin e elementëve përbërëse të sistemit të ecjes;

- Të përshkruajë parametrat teknike të elementëve përbërëse të sistemit të ecjes;
- Të klasifikojë sistemet e drejtimit;
- Të përshkruajë ndërtimin dhe funksionimin e elementëve përbërëse të sistemit të drejtimit;
- Të përshkruajë parametrat teknike të elementëve përbërëse të sistemit të drejtimit;

Punimet e mirëmbajtjes në mjetet e transportit

- Të përshkruajë proceset kryesore të mirëmbajtjes së përditshme;
- Të përshkruajë proceset kryesore të mirëmbajtjes teknike në mjetet e transportit sipas standardeve të përcaktuara nga prodhuesi;
- Të përshkruajë veprimet për mirëmbajtjen e motorëve të mjeteve të transportit;
- Të përshkruajë procesin e ndërrimit të vajit të motorit, zëvendësimit të filtrave të motorit sipas standardeve të përcaktuara nga prodhuesi ;
- Të përshkruajë procesin e kontrollit të gjeometrisë së rrotave;
- Të përshkruajë procesin e kontrollit të presionit të ajrit të gomave të automjetit dhe rregullimi i këtij presioni në nivelin e rekomanduar nga konstruktori i automjetit, ndërrimit të gomave sipas të kilometrave të përshkruara, konsumimit të luleve të gomave, balancimit të gomave, etj.;
- Të përshkruajë procesin e zëvendësimit të sinjalizuesve dhe ndriçuesve të dëmtuar;
- Të përshkruajë procesin e zëvendësimit të ferrotave dhe disqeve të konsumuara, regjistrimi i frenave të këmbës dhe të dorës, zëvendësimi i alkoolit të frenave);
- Të përshkruajë procesin e testit të lëngut ftohës dhe përgatitja e antifrizës në parametrat e duhur;
- Të përshkruajë procesin e kontrollit të nivelit të elektrolitit në akumulatorin e automjetit, zëvendësimi i kandelevë dhe kandeletave në automjetet;
- Të përshkruajë zëvendësimi i rripit të fazës së motorit, i përcaktuar që më përpara, në bazë të kilometrave të përshkruara nga automjeti dhe zëvendësimi i rripave të tjerë të motorit të automjetit;
- Të përshkruajë procesin e zëvendësimit të gazit ftohës pas testimit të tij;
- Të tregojë veprimet për mirëmbajtjen e transmisioneve të mjeteve të transportit;
- Të përshkruajë veprimet për mirëmbajtjen e rrotave dhe varëseve të mjeteve të transportit;
- Të tregojë veprimet për mirëmbajtjen e sistemeve ndihmëse të mjeteve të transportit;

Defektet kryesore dhe shkaqet e tyre

- Të përshkruajë dëmtimet kryesore të detaleve dhe nyjeve në makina dhe shkaqet e tyre;
- Të përshkruajë punimet e zëvendësimit të detaleve dhe nyjeve në sistemet dhe mekanizmat e motorëve të automjeteve;
- Të tregojë punimet e zëvendësimit të detaleve dhe nyjeve në agregatet e transmisioneve të mjeteve të transportit;
- Të përshkruajë punimet e zëvendësimit të detaleve dhe nyjeve në rrotat dhe varëset e mjeteve të transportit;

- Të përshkruajë punimet e zëvendësimit të detaleve dhe nyjeve në sistemet strukturore, të drejtimit, të frenimit, të ndriçim-sinjalizimit dhe sistemet ndihmëse të mjeteve të transportit;
- Të tregojë masat për parandalimin dhe pakësimin e dëmtimeve në makina;
- Të renditë metodat e riparimit të detaleve të makinave;

Organizimi, përgatitja e vendit të punës

- Të tregojë se ç’janë shërbimet në mjetet e transportit dhe të argumentojnë rëndësinë e tyre;
- Të klasifikojë llojet e shërbimeve në mjetet e transportit;
- Të përshkruajë ndërtimin dhe funksionimin e një servisi për shërbimet në mjetet e transportit;
- Të shpjegojë përdorimet e veglave, instrumenteve dhe pajisjeve të punës në një servis për shërbimet në mjetet e transportit;
- Të përshkruajë urdhrin e punës (skemën funksionale), librin e instruksioneve dhe librin e shërbimit të automjetit;
- Të përshkruajë organizimin dhe ndarjen e punës në një servis për shërbimet në mjetet e transportit;
- Të përshkruajë veprimet për sigurimin e bazës materialo-teknike për urdhrin e punës;
- Të përshkruajë veprimet për kontrollin paraprak të mjetit transportit në procesin e pranimit servisi për shërbimet në mjetet e transportit;
- Të përshkruajë veprimet për vendosjen e mjetit në vendin e kontrollit për shërbimet;
- Të tregojë si përdoret informacioni nga burime të ndryshme;
- Të tregojë si interpretohet dhe si plotësohet dokumentacioni teknik për shërbimet në mjetet e transportit;
- Të përshkruajë rregullat e komunikimit dhe etikën në komunikim;

Sigurimi teknik e mbrojtja e mjedisit

- Të përshkruajë masat për garantimin e sigurisë në punë dhe mbrojtjes së mjedisit në shërbimet e mjeteve të transportit;
- Të përshkruajë rregullat e sigurisë dhe mbrojtjes kundër zjarrit në vendin e punës;
- Të përshkruajë procedurat e evakuimit, llojet e emergjencave dhe protokollet përkatëse të tyre;
- Të listojë aksidentet kryesore që mund të ndodhin gjatë veprimtarisë së kryerjes së shërbimeve të mjeteve të transportit duke shpjeguar mënyrën e shmangies së tyre;
- Të përshkruajë legjislacionin shqiptar të sigurisë dhe mbrojtjes së shëndetit në punë dhe dokumentacionin e detyrueshëm;
- Të përshkruajë rreziqet kryesore të ndotjes së ambientit dhe masat përkatëse për eliminimin e ndotjes;
- Të përshkruajë rregullat e sigurimit teknik gjatë kryerjes së punimeve me energjinë elektrike;
- Të përshkruajë rregullat e sigurimit teknik gjatë kryerjes së punimeve me ngarkesa dhe pesha të rënda;
- Të përshkruajë rregullat e sigurimit teknik gjatë ngritjes dhe zhvendosjes së ngarkesave;

- Të përshkruajë rregullat e sigurimit teknik gjatë kryerjes së punimeve me pajisje fikse dhe të lëvizshme, etj.;
- Të përshkruajë rregullat e sigurimit teknik të ruajtjes, magazinimit dhe gjatë kryerjes së punimeve me lëngje të ndryshme (vaj, alkool, lëndë djegëse, etj.) ;
- Të përshkruajë rregullat e sigurimit teknik gjatë kryerjes së punimeve me gaz;

SHPREHI PROFESIONALE

Në përfundim të kualifikimit profesional në drejtimin “Shërbime mjeteve transporti” niveli II në KSHK, referuar nivelit II të KEK, individi përvetëson shprehinë profesionale të ndara sipas fushave të mëposhtme:

Vizatimi dhe dokumentacioni teknik

- Të përdorë veglat dhe pajisjet e vizatimit teknik për të kryer ndërtime gjeometrike dhe vizatime të thjeshta;
- Të kryejë vizatime të thjeshta që përmbajnë pamje të pjesshme, pamje ndihmëse, elemente të nxjerra dhe marrëveshje për paraqitjet;
- Të kryejë skica dhe vizatime pune të thjeshta dhe të lexojë vizatime pune të vështirësisë mesatare;
- Të paraqesë skica dhe vizatime të thjeshta detalesh duke përdorur standardet për paraqitjet, për vendosjen e përmasave dhe ato të paraqitjeve me prerje;
- Të ndërtojë paraqitje aksonometrike të figurave, të trupave gjeometrikë, të modeleve mësimore dhe të detaleve të thjeshtë.
- Të bëjë hapjet e sipërfaqeve të trupave gjeometrikë dhe të detaleve të thjeshtë.
- Të paraqesë skica dhe vizatime të bashkimeve të thjeshta me fileto;
- Të lexojë vizatime të bashkimeve të thjeshta detalesh;
- Të detalizojë vizatime përmbledhëse të thjeshta;
- Të paraqesë vizatime pune të vështirësisë mesatare;
- Të paraqesë dhe interpretojë vizatime të ndryshme skematike.
- Të përdorë kompjuterin dhe programet përkatëse për vizatime të thjeshta;
- Të interpretojë dokumentacionin teknik të profesionit;
- Të lexojë skemat mekanike dhe kinematike të thjeshta të sistemeve të ndryshme të mjeteve të transportit;
- Të lexojë skemat hidraulike të thjeshta të sistemeve të ndryshme të mjeteve të transportit;
- Të lexojë skemat pneumatike të thjeshta të sistemeve të ndryshme të mjeteve të transportit;
- Të lexojë skemat elektrike dhe elektronike të thjeshta të sistemeve të ndryshme të mjeteve të transportit;
- Të lexojë skemat të ndryshme të thjeshta të paraqitura në aksonometri;

Bazat e mekanikës dhe materialet për mjetet e transportit

- Të dallojë makinat dhe detalet e makinave;

- Të kryejë përpunime të thjeshta mekanike të detaleve;
- Të përdorë metodat kryesore të përpunimit të detaleve;
- Të kryejë llogaritje të thjeshta mbi forcat dhe momentet e forcave që veprojnë në mjetet e transportit;
- Të kryejë llogaritje të thjeshta që kanë të bëjnë me ngarkesat dhe sforcimet e materialeve;
- Të kryejë llogaritje të thjeshta që lidhen me statikën, kinematikën dhe dinamikën e trupave të ngurtë;
- Të kontrollojë tolerancat e përmasave dhe të kryejë shënimin e tyre;
- Të kontrollojë tolerancat e vendosjeve dhe të kryejë shënimin e tyre;

Elektroteknika, elektronika dhe makatronika në mjetet e transportit

- Të kryejë punime të thjeshta mirëmbajtjeje dhe zëvendësimi në burimet e energjisë elektrike në mjetet e transportit;
- Të kryejë punime të thjeshta mirëmbajtjeje dhe zëvendësimi në motorinon e mjeteve të transportit;
- Të kryejë matje të thjeshta të parametrave të rrymës elektrike në një pjesë të qarkut si dhe në qarqe elektrike të thjeshta në mjetet e transportit, duke përdorur pajisjet përkatëse;
- Të kryejë punime të mirëmbajtjes dhe zëvendësimit në pajisjet elektrike dhe elektronike të mjeteve të transportit.
- Të kryejë punime të zëvendësimit, mirëmbajtjes dhe riparimit në sistemin e ndriçimit dhe sinjalizimit të mjeteve të transportit;
- Të bëjë dallimin midis përcjellësve dhe izolatorëve të rrymës elektrike;
- Të dallojë elementët elektronikë, simbolikën dhe përdorimet e tyre në mjetet e transportit;
- Të lexojë skema elektrike të thjeshta në mjetet e transportit;
- Të kryejë procedurën e çmontim/ montimit të sensorëve, paketave, të vepruesve;
- Të sigurojë informacion të sistemit elektrik/elektronik duke përdorur kompjuterët (PC) me programet bazë;
- Të përgatitë automjetin për testimin me kompjuter;

Shprehi të përgjithshme të shërbimeve në mjetet e transportit

- Të kryejë matje dhe kontrole të nevojshme për shërbime mjetesh transporti;
- Të kryejë punime të ndryshme të thjeshta axhusterie, të nevojshme për shërbime mjetesh transporti;
- Të kryejë punime të thjeshta saldimit, të nevojshme për shërbime mjetesh transporti;
- Të kryejë çmontime, pastrime dhe montime të pjesëve dhe agregateve të mjeteve të transportit.

Shërbime motori të mjeteve të transportit dhe sistemeve që ndihmojnë në funksionimin e tij

- Të kryejë kontrollin vizual dhe dëgjimor të motorit;
- Të marrë informacionin teknik për tipin e motorit të automjetit;

- Të çmontojë, pastrojë dhe montojë pjesë të motorëve të mjeteve të transportit;
- Të kryejë punime të zakonshme në sistemin e vajosjes së motorit.
- Të kryejë punime të zakonshme në sistemin e ftohjes së motorit.
- Të kryejë punime të zakonshme në sistemet e ushqimit të motorëve “Otto” dhe “Diesel”.
- Të kryejë rregullime e përshtatje në mekanizmat e shpërndarjes së gazeve të motorëve.
- Të dallojë lëndët djegëse të MDB;
- Të kryejë matje të parametrave teknike të MDB duke përdorur aparatet dhe pajisjet përkatëse;

Shërbime në sistemin e transmetimit të fuqisë dhe frenimit

- Të kontrollojë të dhënat teknike për funksionimin e sistemi të transmetimit të fuqisë;
- Të çmontojë dhe montojë elementët përbërës kryesore të transmetimit të fuqisë në mjetet e transportit;
- Të kryejë pastrime të elementeve të transmetimit të fuqisë në mjetet e transportit;
- Të kryejë procedurën e kontrollit të nivelit, shtimit ose zëvendësimit të vajit të kutisë së ndërrimit të shpejtësisë;
- Të kryejë procedurën e çmontim/ montimit të filtrit të vajit të kutisë së ndërrimit të shpejtësisë;
- Të kontrollojë të dhënat teknike dhe skemën e sistemit të frenimit;
- Të çmontojë dhe montojë elementët përbërës kryesore të sistemit të frenimit;
- Të kryejë pastrime të elementeve të sistemit të frenimit;
- Të kryejë procedurën e ndërrimit të alkolit të frenave;
- Të kontrollojë dhe rregjistrojë sistemin e frenave të dorës (stacionare);

Shërbime në sistemi i varjes, ecjes dhe drejtimit

- Të kontrollojë të dhënat teknike për funksionimin elementëve të sistemit të varjes së mjeteve të transportit;
- Të çmontojë dhe montojë elementët e sistemit të varjes së mjeteve të transportit;
- Të kryejë pastrime dhe mirëmbajtjen e elementëve të sistemit të varjes së mjeteve të transportit;
- Të kontrollojë të dhënat teknike për funksionimin elementëve të sistemit të ecjes;
- Të çmontojë dhe montojë elementët e sistemit të ecjes;
- Të kryejë punime të riparimit, zëvendësimit dhe balancimit të rrotave të automjeteve të lehta;
- Të kryejë punime të zëvendësimit dhe mirëmbajtjes të urave dhe rrotave të automjeteve;
- Të kontrollojë të dhënat teknike për funksionimin elementëve të sistemit të drejtimit të automjeteve të lehta;
- Të çmontojë dhe montojë elementët e sistemit të drejtimit;
- Të kryejë punime të zëvendësimit dhe mirëmbajtjes në sistemet e drejtimit të automjeteve të lehta;

Shërbime në sistemet ndihmëse

- Të kontrollojë të dhënat teknike për funksionimin e elementëve të sistemit të ajrit të kondicionuar;
- Të kryejë zëvendësimin e elementëve të sistemit të ajrit të kondicionuar;
- Të kryejë procedurën e heqjes, mbushjesh dhe shtimit të gazit të AC;
- Të kryejë zëvendësimin e mekanizmit të fshirëseve të xhamave;
- Të kryejë zëvendësimin e mekanizmit të hapjes së xhamave mekanike;
- Të kryejë zëvendësimin e elementeve të impiantit të fonisë (sterio, autoradio, CD, altoparlant) ;

Organizimi, përgatitja e vendit të punës

- Të organizojë vendin e punës për punimet në mjetet e transportit;
- Të përzgjedhë, përdorë dhe mirëmbajë makinat, pajisjet, veglat dhe materialet e punës për punimet në mjetet e transportit;
- Të zbatojë standardet e profesionit;
- Të zbatojë rregullat e mbrojtjes në punë dhe të ruajtjes së mjedisit;
- Të interpretojë dokumentacionin teknik për punimet;
- Të përdorë pajisjet kryesore të një servisi sipas procesit të punës;
- Të përzgjedhë veglat, pajisjet dhe bazën materiale të nevojshme, sipas proceseve të punës për shërbime në mjetet e transportit;

Sigurimi teknik e mbrojtja e mjedisit

- Të zbatojë rregullat e sigurisë në punë dhe të mbrojtjes së mjedisit në shërbimet e mjeteve të transportit;
- Të zbatojë legjislacionin shqiptar të sigurisë dhe mbrojtjes së shëndetit në punë, si dhe dokumentacionin e detyrueshëm;
- Të zbatojë rregullat e sigurisë dhe mbrojtjes kundër zjarrit në vendin e punës;
- Të përdorë mjetet e mbrojtjes kundër zjarrit në vendin e punës;
- Të marrë masat e duhura për parandalimin e ndotjes së ambientit në vendin e punës;
- Të zbatojë rregullat e sigurimit teknik gjatë kryerjes së punimeve me energjinë elektrike;
- Të zbatojë rregullat e sigurimit teknik gjatë kryerjes së punimeve me ngarkesa dhe pesha të rënda;
- Të zbatojë rregullat e sigurimit teknik gjatë kryerjes së punimeve me lëngje të ndryshme (vaj, alkool....);
- Të zbatojë rregullat e sigurimit teknik gjatë kryerjes së punimeve me gaz;
- Të zbatojë rregullat e sigurimit teknik gjatë kryerjes së punimeve me pajisje fikse dhe të lëvizshme;
- Të zbatojë rregullat e sigurimit teknik gjatë ngritjes dhe zhvendosjes së ngarkesave;
- Të japë ndihmën e shpejtë në aksidentet kryesore që mund të ndodhin gjatë veprimtarisë së kryerjes së shërbimeve të mjeteve të transportit duke shpjeguar mënyrën e shmangies së tyre;

KOMPETENCA TE PERGJITHSHME

Në përfundim të kualifikimit profesional në drejtimin “Shërbime mjetesh transporti” niveli II në KSHK, individi përvetëson kompetencat e përgjithshme të mëposhtme:

- Të komunikojë në mënyrë korrekte me shkrim e me gojë për të shprehur mendimet e ndjenjat e tij dhe për të argumentuar opinionet për çështje të ndryshme;
- Të përdorë burime dhe teknika të ndryshme të mbledhjes dhe të shfrytëzimit të informacioneve të nevojshme për zhvillimin e tij personal dhe profesional;
- Të nxisë potencialin e tij të brendshëm në kërkim të vazhdueshëm për zgjidhje të reja më efektive dhe më eficiente;
- Të angazhohet fizikisht, mendërisht dhe emocionalisht në kryerjen e detyrave të ndryshme në kontekstin profesional, personal dhe shoqëror;
- Të respektojë rregullat dhe parimet e një bashkëjetese demokratike në kontekstin e integriteteve lokale, rajonale;
- Të manifestojë guxim dhe aftësi sipërmarrëse për të ardhmen e tij;
- Të tregojë vetëkontroll gjatë ushtrimit të veprimtarive të tij;
- Të organizojë drejtë, procesin e të nxënit të tij dhe të shfaqë gatishmërinë dhe vullnetin për të nxënë gjatë gjithë jetës;
- Të respektojë parimet e punës në grup dhe të bashkëpunojë aktivisht në arritjen e objektivave të pranuar;
- Të vlerësojë dhe vetvlerësojë nisur nga kriteret e drejta si bazë për të përmirësuar dhe çuar më tej arritjet e tij;
- Të demonstrojë sjellje dhe qëndrime etike në veprimtaritë shkollore dhe në komunitet;
- Të demonstrojë aftësinë për të pranuar dhe promovuar ndryshimin dhe inovacionin;
- Të demonstrojë aftësinë për të komunikuar dhe negociuar idetë në mënyrë eficiente me të tjerët;
- Të demonstrojë aftësinë për të menduar në mënyrë krijuese dhe novatore;
- Të demonstrojë aftësinë për të identifikuar dhe për të zgjidhur në mënyrë krijuese problemet.